

Till:
Klimat- och
näringslivsdepartementet
kn.registrator@regeringskan-
sliet.se

Framställan om utvidgat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen

Kemikalieinspektionen föreslår att regeringen genom ändring i miljötillsyns-
förordningen (2011:13) utvidgar Kemikalieinspektionens tillsynsansvar för

- kontroll av växtskyddsmedel enligt kontrollförordningen, och
- tillsyn enligt miljöbalken av växtskyddsmedel, biocidprodukter,
andra kemiska produkter och biotekniska organismer

till att omfatta alla som släpper ut sådana produkter på marknaden, dvs. hela
leverantörskedjan.

Vidare föreslås att Kemikalieinspektionen får ansvar för tillsynen av att alla
som är anmälningsskyldiga till produktregistret fullgör den skyldigheten, och
att miljötillsynsförordningen ändras för att tydliggöra att betat utsäde ska
kontrolleras av Kemikalieinspektionen enligt bestämmelserna i miljöbalken.

Kemikalieinspektionens förslag till ändringar i miljötillsynsförordningen
finns i bilaga 1.

Konsekvensutredningen finns i bilaga 2.

1. Nuvarande fördelning av tillsynsansvaret

Kemikalieinspektionen har tillsynsansvar för

- växtskyddsmedel,
- biocidprodukter,
- andra kemiska produkter,
- biotekniska organismer, och
- varor.

Det finns tre olika regelverk för tillsynen:

- marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020¹,
nedan kallad marknadskontrollförordningen,
- kontroll enligt förordning (EU) 2017/625², nedan kallad
kontrollförordningen, och
- tillsyn enligt miljöbalken.

Kemikalieinspektionens tillsynsansvar regleras i 2 kap. 21 §
miljötillsynsförordningen.

1.1 Marknadskontroll

Kemikalieinspektionen är marknadskontrollmyndighet och utövar kontroll enligt marknadskontrollförordningen över att produkter överensstämmer med kraven i vissa angivna EU-förordningar (2 kap. 21 § första stycket 4 miljötillsynsförordningen). Ansvaret gäller såväl **varor**, till exempel leksaker, som **biocidprodukter** och **andra kemiska produkter**. Ansvaret omfattar kontroll av utsläppande på marknaden i **alla leverantörsled**.

1.2 Kontroll av växtskyddsmedel enligt kontrollförordningen

Kemikalieinspektionen är behörig myndighet att utföra kontroll enligt artikel 4 i kontrollförordningen i fråga om **primärleverantörers utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel** enligt förordning (EG) nr 1107/2009³, nedan kallad växtskyddsmedelsförordningen. Bestämmelserna finns i 2 kap. 21 § första stycket 3

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll).

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG.

miljötillsynsförordningen. Ansvaret gäller således endast kontroll av primärleverantörer.

Med primärleverantör avses en tillverkare som släpper ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara på marknaden och den som yrkesmässigt för in en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara till Sverige. (1 kap. 3 § första stycket miljötillsynsförordningen). Primärleverantören är alltså det första leverantörsledet i Sverige. Vidare omfattas den som yrkesmässigt för ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara från Sverige.

1.3 Tillsyn enligt miljöbalken

I fråga om tillsyn enligt miljöbalken när det gäller 14 kap. och vissa angivna EU-förordningar har Kemikalieinspektionen ansvar för tillsyn av **alla leverantörer** som släpper ut **varor** på marknaden (2 kap. 21 § första stycket 1 b miljötillsynsförordningen). För utsläppande på marknaden av **biocidprodukter, växtskyddsmedel, andra kemiska produkter och biotekniska organismer** är ansvaret för sådan tillsyn begränsat till **primärleverantörer** (2 kap. 21 § första stycket 1 a miljötillsynsförordningen).

Varje kemisk produkt och biotekniska organism som yrkesmässigt tillverkas eller förs in till Sverige ska anmälas till produktregistret. Anmälningsskyldigheten gäller således oberoende av om produkten eller organismen ska släppas ut på marknaden eller inte. Kemikalieinspektionen har ansvar för tillsyn av att primärleverantörer uppfyller sin anmälningsskyldighet, dvs. endast när produkten eller organismen ska släppas ut på marknaden (2 kap. 21 § första stycket 1 a miljötillsynsförordningen).

I 4 a och 4 c §§ förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, finns bestämmelser som har meddelats med stöd av 15 kap. 40 § miljöbalken. Bestämmelserna reglerar vissa kosmetiska produkter och vissa varor av plast. Tillsynsansvaret för kemiska produkter som omfattas av sådana bestämmelser regleras i 2 kap. 21 § första stycket 2 miljötillsynsförordningen och gäller endast primärleverantörer.

1.4 Kemikalieinspektionens tillsynsansvar

Sammanfattningsvis omfattar alltså Kemikalieinspektionens nuvarande tillsynsansvar alla leverantörsled i fråga om marknadskontroll och tillsyn enligt miljöbalken av varor. Vad gäller tillsyn enligt miljöbalken av växtskyddsmedel, biocidprodukter, andra kemiska produkter och biotekniska

organismer omfattar tillsynsansvaret endast primärleverantörer. Detsamma gäller för kontroll av växtskyddsmedel enligt kontrollförordningen. I tabellen nedan finns exempel på Kemikalieinspektionens befogenhet att kontrollera efterlevnaden av olika krav.

1.5 Exempel på Kemikalieinspektions tillsynsansvar för olika krav

	Krav	Regelverk för tillsynen	Nuvarande ansvar
Allmänkemikalier	Begränsningsregler EU allmänkemikalier	Marknadskontroll	Alla leverantörsled
	Märkningsregler EU allmänkemikalier	Marknadskontroll	Alla leverantörsled
	Anmälan till produktregistret	Tillsyn enligt miljöbalken	Primärleverantörer
	Tillståndskrav för särskilt farliga produkter	Tillsyn enligt miljöbalken	Primärleverantörer
Biocidprodukter	Krav på godkännande enligt EU:s regler	Marknadskontroll	Alla leverantörsled
	Krav på godkännande enligt nationella regler	Tillsyn enligt miljöbalken	Primärleverantörer
	Märkningsregler EU allmänkemikalier	Marknadskontroll	Alla leverantörsled
Växtskyddsmedel	Krav på godkännande EU	Kontroll enligt kontrollförordningen	Primärleverantörer
	Märkningsregler EU växtskyddsmedel	Kontroll enligt kontrollförordningen	Primärleverantörer
	Märkningsregler EU allmänkemikalier	Marknadskontroll	Alla leverantörsled
	Krav på utbildningsbevis hos den som tillhandahåller växtskyddsmedel	Tillsyn enligt miljöbalken	Primärleverantörer

1.6 Särskilt om betat utsäde

Växtskyddsmedelsförordningen reglerar förutsättningarna för att släppa ut växtskyddsmedel på marknaden och att använda sådana medel. I artikel 49 i växtskyddsmedelsförordningen finns en bestämmelse om utsäde som har behandlats med växtskyddsmedel, ofta kallat betat utsäde. Enligt artikel 49.1

får medlemsstaterna i vissa fall förbjuda utsläppande på marknaden och användning av betat utsäde. Några bestämmelser om sådana förbud finns dock inte i svensk lagstiftning. Enligt artikel 49.2 kan kommissionen vid farhågor om allvarlig risk förbjuda användning och försäljning av betat utsäde. I artikel 49.4 finns bestämmelser om märkning av betat utsäde. Det behöver således finnas tillsynsmyndigheter som kontrollerar efterlevnaden av kommissionens förbud och märkningsbestämmelserna.

Som nämnts ovan ingår det i Kemikalieinspektionens ansvar att kontrollera primärleverantörers utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel enligt växtskyddsmedelsförordningen (2 kap. 21 § första stycket 3 miljötillsynsförordningen). Enligt bestämmelsen ska kontrollen utföras enligt kontrollförordningen. Betat utsäde, som enligt tidigare bedömning är en vara enligt 14 kap. miljöbalken, nämns inte i bestämmelsen.

Kontrollförordningens tillämpning i fråga om växtskyddsmedel regleras i förordningens artikel 1.2 h. Där anges att kontrollförordningen ska tillämpas på krav för utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel samt vad gäller hållbar användning av bekämpningsmedel, med undantag för utrustning för spridning av bekämpningsmedel. Betat utsäde nämns inte i artikel 1.2 h. Det omfattas inte heller av någon annan bestämmelse i kontrollförordningen.

Som regelverket i växtskyddsmedelsförordningen är utformat anser Kemikalieinspektionen att betat utsäde inte kan omfattas av förordningens definition av ett växtskyddsmedel. Betat utsäde ska i stället ses som en behandlad vara. Kontrollförordningen, som endast hänvisar till växtskyddsmedel, kan därför inte anses vara tillämplig på betat utsäde.

Slutsatsen är att betat utsäde inte omfattas av Kemikalieinspektionens tillsynsansvar enligt 2 kap. 21 § första stycket 3 miljötillsynsförordningen och att det inte heller är möjligt att utvidga bestämmelsen till att omfatta betat utsäde eftersom det inte omfattas av kontrollförordningen.

Inte heller omfattas betat utsäde av Kemikalieinspektionens ansvar för tillsyn enligt miljöbalken eftersom det i 2 kap. 21 § första stycket 1 miljötillsynsförordningen saknas en hänvisning till 19 § 14 där växtskyddsmedelsförordningen anges.

Motsvarande resonemang leder till att inte heller länsstyrelser eller kommuner ansvarar för tillsyn av betat utsäde (jfr 2 kap. 30 § första stycket 1

och 30 a § första stycket 1, respektive 32 § första stycket 2 och 32 a § miljötillsynsförordningen). Tillsynen ingår inte heller i någon annan myndighets ansvar. Enligt Kemikalieinspektionens bedömning saknas det alltså en myndighet som utövar tillsyn över efterlevnaden av artikel 49 i växtskyddsmedelsförordningen.

2. Skälen för att utvidga tillsynsansvaret

Kemikalieinspektionen måste ha lagligt stöd för sin myndighetsutövning. Det innebär bland annat att Kemikalieinspektionen endast får inleda tillsyn mot företag som är myndighetens tillsynsobjekt.

När Kemikalieinspektionen inspekterar växtskyddsmedel hos ett företag som säljer sådana medel kan det visa sig att företaget har fört in vissa av växtskyddsmedlen till Sverige från ett annat land, medan andra medel kan ha köpts från en tillverkare eller en leverantör i Sverige. Företaget är då både primärleverantör och återförsäljare, vilket med nuvarande bestämmelser kan innebära att Kemikalieinspektionen endast är tillsynsmyndighet för vissa av företagets produkter, dvs. där företaget är primärleverantör av produkterna.

Om det inte framgår att företaget är primärleverantör av växtskyddsmedlet krävs därför att företagets roll utreds innan Kemikalieinspektionen vidtar tillsynsåtgärder, till exempel genom att ta ett varuprov och låta göra analyser av provet. Utredningen kan kräva företagets medverkan, vilket inte alltid går att få. Ibland kan det vara svårt att bedöma vilken roll ett företag har, till exempel kan det vara svårt att avgöra vilket företag som är ansvarigt för att ha fört in en produkt i Sverige.

Ett växtskyddsmedels etikett innehåller dels märkning enligt de specifika reglerna för växtskyddsmedel, dels märkning enligt reglerna för allmänkemikalier. Om företaget som säljer produkten är återförsäljare har Kemikalieinspektionen bara tillsyn över den del som avser efterlevnaden av reglerna om märkning för allmänkemikalier.

För det fall Kemikalieinspektionen misstänker att en produkt har brister, till exempel i märkningen av ett växtskyddsmedel, men inte är tillsynsmyndighet, ska Kemikalieinspektionen göra en anmälan till den ansvariga myndigheten i stället för att inleda tillsyn (se 1 kap. 16 § miljötillsynsförordningen).

Ett annat exempel på fall där Kemikalieinspektionen behöver överlämna ett ärende till en annan tillsynsmyndighet är vid den årliga tillsynen av skyldigheten för tillverkare och importörer att anmäla uppgifter till produktregistret. Den som tillverkar eller för in kemiska produkter eller biotekniska organismer utan att släppa ut dem på marknaden är inte en primärleverantör. Om ett sådant företag inte har anmält uppgifter till produktregistret i tid måste Kemikalieinspektionen överlämna ärendet till den kommunala tillsynsmyndigheten.

Kemikalieinspektionen bedömer att tillsynen skulle förenklas och effektiviseras om myndigheten hade tillsynsansvar för hela leverantörskedjan i all sin tillsyn av växtskyddsmedel, biocidprodukter, andra kemiska produkter, varor och biotekniska organismer. Det gäller inte minst vid tillsyn av e-handel och situationer där det finns skäl att ta varuprover under dold identitet. Kemikalieinspektionen får många tips som gäller återförsäljare och andra leverantörer än primärleverantörer. Även hanteringen av tips skulle förenklas om Kemikalieinspektionen kunde inleda tillsyn i sådana fall, oavsett företagets plats i leverantörskedjan.

Kemikalieinspektionen anser också att det saknas skäl för att tillsynsansvaret ska ha olika omfattning beroende på vilken tillsyn det är fråga om. Det är till exempel inte motiverat att Kemikalieinspektionens marknadskontroll av biocidprodukter som är godkända enligt EU:s regler omfattar alla leverantörsled, medan tillsynen enligt miljöbalken av biocidprodukter som är godkända enligt vårt nationella provningsförfarande endast avser primärleverantörer.

Ett enhetligt tillsynsansvar för marknadskontroll, kontroll enligt kontrollförrordningen och tillsyn enligt miljöbalken, skulle inte bara vara mer effektivt utan även vara tydligt för tillsynsobjekten och andra myndigheter. Det kan också vara fördelaktigt för tillsynsobjekten att Kemikalieinspektionen vid en tillsyn även kan kontrollera produkter för vilka tillsynsobjektet är återförsäljare, eftersom det kan minska behovet av ytterligare tillsyn från den kommunala tillsynsmyndigheten.

Avsikten med en utvidgning av ansvaret är inte att förändra inriktningen på Kemikalieinspektionens tillsyn. Tillsyn högst upp i leverantörskedjan får ofta bättre genomslag än tillsyn hos en aktör längre ner i kedjan. Av effektivitetsskäl kommer därför huvudinriktningen för

Kemikalieinspektionen även i fortsättningen att vara tillsyn av primärleverantörer.

Kemikalieinspektionens förslag innebär inte heller någon förändring av kommunernas eller länsstyrelsernas tillsynsansvar. Det parallella tillsynsansvar som blir följderna av ett utvidgat ansvar för Kemikalieinspektionen kan underlätta samverkan mellan myndigheterna, såsom gemensamma tillsynsprojekt. Kemikalieinspektionen ser inte att ett parallellt ansvar skulle medföra ett behov av mer samverkan. Risken för att frågor hamnar mellan stolarna eller att ett parallellt tillsynsansvar skulle ha andra negativa effekter, anser Kemikalieinspektionen vara liten.

I fråga om betat utsäde konstateras att Kemikalieinspektionen fick tillsynsansvar för efterlevnaden av artikel 49 i växtskyddsmedelsförordningen när bestämmelser om den förordningen infördes i 2 kap. 19 och 21 §§ miljötillsynsförordningen genom SFS 2011:930. Med utgångspunkt i Kemikalieinspektionens bedömning av kontrollförordningens avgränsning till växtskyddsmedel, upphörde dock det ansvaret när bestämmelserna om kontroll enligt kontrollförordningen infördes (SFS 2022:1174).

3. Utformningen av förslaget till ändringar

3.1 Kemiska produkter, biotekniska produkter och varor

Kemikalieinspektionen föreslår att begränsningen till primärleverantörer i 2 kap. 21 § första stycket 1 a miljötillsynsförordningen tas bort och att ”varor” flyttas till a från b i samma punkt.

3.2 Anmälan till produktregistret

Det föreslås att det som står om tillsynsansvar för efterlevnaden av skyldigheten att anmäla sig till produktregistret i 2 kap. 21 § första stycket 1 a miljötillsynsförordningen flyttas till b i samma punkt. Begränsningen till ”primärleverantörer” tas bort för att Kemikalieinspektionen även ska kunna utöva tillsyn över den som är anmälningspliktig till produktregistret utan att vara primärleverantör.

3.3 Förbud med stöd av 15 kap. 40 § miljöbalken

Tillsynsansvaret för efterlevnaden av förbud som har meddelats med stöd av 15 kap. 40 § miljöbalken regleras i 2 kap. 21 § första stycket 2 miljötillsynsförordningen och gäller endast primärleverantörer. Kemikalieinspektionen föreslår att bestämmelsen punkten 2 ändras så att ansvaret omfattar alla leverantörsled.

3.4 Betat utsäde

Kemikalieinspektionen föreslår att hänvisningen till EU-förordningar i 2 kap. 21 § första stycket 1 miljötillsynsförordningen ändras så att även punkten 14 i 19 § anges där. Då blir det möjligt för Kemikalieinspektionen att utöva miljöbalkstillsyn över efterlevnaden av artikel 49 i växtskyddsmedelsförordningen.

Kemikalieinspektionen vill också uppmärksamma regeringen på att motsvarande ändring bör göras i 2 kap. 30 § första stycket 1 och 32 § första stycket 2 miljötillsynsförordningen för det fall regeringen anser att länsstyrelser och kommuner bör ha samma tillsynsansvar för betat utsäde som för andra varor.

4. Synpunkter från kommuner

Kemikalieinspektionen har gett åtta kommuner och Sveriges kommuner och regioner (SKR) tillfälle att lämna synpunkter på framställan. En sammanfattning av synpunkterna med kommentarer från Kemikalieinspektionen finns i bilaga 3.

I detta ärende har generaldirektören Per Ängquist beslutat. Juristen Åsa Wiklund Fredström har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också handläggaren Åsa Thors deltagit.

Per Ängquist

Åsa Wiklund Fredström

Bilaga 1

Förslag till ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13)

Nuvarande lydelse

Kemikalieinspektionen

1. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken när det gäller 14 kap. miljöbalken och de EU-förordningar som anges i 19 § 7-9, 11-13, 16, 17 och 19, i fråga om

a) *primärleverantörers* utsläppande på marknaden av kemiska produkter *och* biotekniska organismer *samt primärleverantörers skyldighet att anmäla kemiska produkter, biotekniska organismer och varor till produktregistret,*

b) *utsläppande av varor på marknaden, och*

c) att sådana representanter som avses i artikel 8 i förordning (EG) nr 1907/2006 fullgör sina skyldigheter enligt den förordningen,

2. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken *av att primärleverantörer följer* sådana föreskrifter om förbud mot att släppa ut kemiska produkter på marknaden som har meddelats med stöd av 15 kap. 40 § miljöbalken,

3. är behörig myndighet att utföra kontroll enligt artikel 4 i förordning (EU) 2017/625 i fråga om *primärleverantörers* utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel

Föreslagen lydelse

2 kap.

21 §¹

Kemikalieinspektionen

1. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken när det gäller 14 kap. miljöbalken och de EU-förordningar som anges i 19 § 7-9, 11-14, 16, 17 och 19, i fråga om

a) utsläppande på marknaden av kemiska produkter, biotekniska organismer *och varor,*

b) *skyldighet att anmäla kemiska produkter, biotekniska organismer och varor till produktregistret, och*

c) att sådana representanter som avses i artikel 8 i förordning (EG) nr 1907/2006 fullgör sina skyldigheter enligt den förordningen,

2. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken *i fråga om* sådana föreskrifter om förbud mot att släppa ut kemiska produkter på marknaden som har meddelats med stöd av 15 kap. 40 § miljöbalken,

3. är behörig myndighet att utföra kontroll enligt artikel 4 i förordning (EU) 2017/625 i fråga om utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel enligt förordning (EG) nr 1107/2009, och

¹ Senaste lydelse 2023:659.

enligt förordning (EG) nr
1107/2009, och

4. är marknadskontrollmyndighet och utövar kontroll enligt förordning
(EU) 2019/1020 över att produkter överensstämmer med kraven i

a) de EU-förordningar som anges i 19 § 7-9, 11-13, 16 och 19,

b) Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/66/EG av den
6 september 2006 om batterier och ackumulatorer och förbrukade
batterier och ackumulatorer och om upphävande av direktiv
91/157/EEG i fråga om krav på frånvaro av vissa metaller i batterier,

c) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni
2011 om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och
elektronisk utrustning, och

d) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG av den
21 april 2004 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska
föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa
färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering och om
ändring av direktiv 1999/13/EG.

Kemikalieinspektionen ska dock inte ha ansvar för

1. sådan tillsyn som Livsmedelsverket har ansvar för enligt 22 §, eller

2. sådan tillsyn eller kontroll som Läkemedelsverket har ansvar för enligt
23 § eller som Transportstyrelsen har ansvar för enligt 27 §.

A. Konsekvensutredning för utökat tillsynsansvar enligt kontrollförordningen och miljöbalken för kontroll av växtskyddsmedel och betat utsäde

Konsekvensutredningen är indelad i två delar. I del A, analyseras konsekvenserna av ett utökat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen enligt kontrollförordningen och miljöbalken för kontrollen av växtskyddsmedel samt ett förtydligande av myndighetens tillsynsansvar för betat utsäde. I del B analyseras ett utökat tillsynsansvar enligt miljöbalken för biocidprodukter, kemiska produkter och biotekniska organismer.

Bakgrund och problembeskrivning

I Kemikalieinspektionens tillsyn av växtskyddsmedel ligger fokus idag på kontroll av exempelvis felmärkta växtskyddsmedel och medel som säljs utan att ha godkänts innan de släppts ut på marknaden. Prioriteringen är densamma i Sverige som i andra medlemsländer inom EU. Det kan exempelvis handla om förfalskade eller falska produkter. Förekomsten av förfalskade växtskyddsmedel uppskattas utgöra 10–14 procent av EU marknaden. Sannolikheten för att hitta förfalskade/falsa växtskyddsmedel är betydligt större hos aktörer längre ned i distributionskedjan såsom hos återförsäljare. Kemikalieinspektionen kontrollerar dock endast importörer och tillverkare av växtskyddsmedel, vilket försvårar möjligheten att hitta förfalskade eller falska produkter på den svenska marknaden.

Ett effektivt sätt att hitta förfalskade eller falska växtskyddsmedel i kontrollen är att analysera dem. Genom analyser kan tillsynsmyndigheten få uppgifter om produkternas innehåll och koncentrationer till exempel vad gäller verksamt ämne. Om innehållet inte överensstämmer med produktgodkännandet kan produkten vara förfalskad. Att i samband med kontroller utföra analyser är kostnadskrävande och fordrar särskild kompetens. Det kan därför vara en utmaning för en enskild kommun att avsätta resurser för sådan verksamhet. Därför genomför Kemikalieinspektionen idag denna typ av kontroll. Det finns olika juridiska verktyg som underlättar Kemikalieinspektionens arbete med tillsyn och den här typen av kontroll, såsom anonyma inköp av produkter, oanmälda kontroller, eller föreläggande av varuprover. Dessa verktyg kan dock inte användas på ett optimalt sätt för kontrollen av växtskyddsmedel idag. Några exempel på begränsningar för arbetet med kontroller, av den nuvarande lagstiftningen, är att Kemikalieinspektionen har möjlighet att:

- göra oanmälda kontroller vilket underlättar kontrollen att hitta förfalskade växtskyddsmedel. Detta kan idag bara göras hos primärleverantörer.
- ta varuprover hos andra än primärleverantörer.
- köpa in produkter anonymt, vilket gör det lättare att hitta växtskyddsmedel som inte uppfyller kraven i lagstiftningen. Kemikalieinspektionen har endast rätt att köpa in produkter anonymt hos primärleverantörer.

Kemikalieinspektionen utövar idag ingen tillsyn av betat utsäde (det vill säga utsäde som har behandlats med växtskyddsmedel). Kontrollen ska utföras enligt kontrollförordningen. Det ingår endast i Kemikalieinspektionens ansvar att kontrollera primärleverantörers utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel enligt växtskyddsmedelsförordningen (2 kap. 21 § första stycket 3 miljötillsynsförordningen). Betat utsäde, som enligt Kemikalieinspektionens bedömning är en vara enligt 14 kap. miljöbalken, omfattas därmed inte av myndighetens ansvar. Det finns därför

skäl att ge Kemikalieinspektionen ansvar för kontroll av att betat utsäde uppfyller EU:s krav genom tillsyn enligt miljöbalken.

Alternativa åtgärder

I arbetet med hemställan har endast det nuvarande tillsynsansvaret för Kemikalieinspektionen samt förslaget till ändring i miljötillsynsförordningen analyserats. Inga andra alternativa åtgärder har identifierats och analyserats som skulle kunna hantera de identifierade problemen.

Nuläget

I den nuvarande nationella tillsynsorganisationen är tillsynsansvaret olika fördelat inom de respektive tillsynsområdena för varor, kemiska produkter, biocidprodukter och växtskyddsmedel. Tillsynsorganisationen för marknadskontroll är delad mellan Kemikalieinspektionen och kommunerna, vilket kontrollen av växtskyddsmedel inte är. Kemikalieinspektionens ansvar omfattar tillsyn av alla leverantörsled vad gäller marknadskontroll och tillsyn enligt miljöbalken av varor, men endast för primärleverantörer i övrig tillsynsverksamhet. Tillsynsansvaret för växtskyddsmedel enligt kontrollförordningen omfattar därmed endast primärleverantörer.

Betat utsäde omfattas idag inte av Kemikalieinspektionens tillsynsansvar enligt 2 kap. 21 § första stycket 3 miljötillsynsförordningen. Det är inte heller möjligt att utvidga bestämmelsen till att omfatta betat utsäde eftersom det inte direkt omfattas av kontrollförordningen utan ingår i växtskyddsmedelförordning.

Sammanfattningsvis är Kemikalieinspektionens kontroll mindre omfattande idag och ytterligare åtgärder samt justering av nu gällande lagstiftning behövs för att förbättra tillsynsverksamhetens möjligheter och förutsättningar.

Förslaget

Kemikalieinspektionen önskar bättre förutsättningar för att kunna utföra en mer effektiv tillsyn när det gäller kontroll av växtskyddsmedel som släpps ut på marknaden. Idag är myndighetens tillsynsobjekt endast primärleverantörerna, det vill säga de aktörer som släpper ut växtskyddsmedel på den svenska marknaden. Myndigheten föreslår därför att tillsynsansvaret för Kemikalieinspektionen utökas när det gäller kontroll av växtskyddsmedel enligt EU:s kontrollförordning. Förslaget innebär ett gemensamt tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen med kommunerna när det gäller kontrollen hos återförsäljare även om kommunerna fortsatt ska ha huvudansvaret för denna tillsyn.

Förslaget innebär också att Kemikalieinspektionen för betat utsäde får ett mandat att utöva tillsyn.

Berörda företag och verksamheter

Den aktör som berörs av förslaget är i första hand Kemikalieinspektionen. Indirekt påverkas också de aktörer mot vilka myndigheten främst bedriver tillsyn.

Enligt kontrollförordningen ska kommunerna föra ett register över återförsäljare men idag är det cirka 50 procent av kommunerna som saknar ett sådant register. Därmed är endast cirka 3000 återförsäljare registrerade. Det är därför svårt att uppskatta hur många fler företag som kommer att beröras om förslaget till hemställan genomförs. I uppföljningen från 2020 redovisade kommunerna att de kontrollerat 60 återförsäljare samt att det totala antalet återförsäljare var 3173.

Det totala antalet aktörer är 81 registreringsinnehavare/ombud och 10–20 distributörer (importörer/tillverkare). Antalet godkända växtskyddsmedel för den svenska marknaden är 486.

Kommunerna förväntas också komma att beröras av att Kemikalieinspektionen får ett utökat tillsynsansvar, vilket säkerställer en fortsatt samordnad tillsynsverksamhet.

Konsekvenser för tillsynsobjekt

Konsekvenser för tillsynsobjekten det vill säga de kontrollerade företagen bedöms framför allt bli positiva om förslaget genomförs. En konsekvens av förslaget som kan väntas är att fler varuprover analyseras. Detta kan bidra till en marknad med säkrare produkter och bra konkurrensvillkor. Som nationell expertmyndighet har Kemikalieinspektionen bättre kunskap om växtskyddsmedel, vilket även är positivt för tillsynsobjekten. Förslaget kommer inte leda till att så många fler inspektioner genomförs per år men att det vid vissa platsbesök kan komma representanter från fler kontrollmyndigheter vid ett och samma tillfälle.

En konsekvens av ett gemensamt tillsynsansvar kan även bli att det utförs dubbla kontroller eller alltför många kontroller hos en och samma aktör. Detta kan dock även ske idag eftersom många aktörer har dubbla roller, det vill säga att de både är importörer och återförsäljare.

Kemikalieinspektionens bedömning är dock att genomförandet av dubbla kontroller kommer att minska betydligt eller kanske till och med helt om förslaget genomförs.

Förslaget bedöms inte ge några konsekvenser för företagens administrativa börda.

Enligt uppgifter från Europol är handel av växtskyddsmedel som inte uppfyller kraven i lagstiftningen ett växande problem. Därmed är det flertalet företag som idag tjänar på att släppa ut förfälskade produkter på EU-marknaden.

Konsekvenser för Kemikalieinspektionen

Kemikalieinspektionen har inte tidigare utövat tillsyn av betat utsäde. Förslaget medför därmed nya användningar för myndigheten att kontrollera. Vår bedömning är dock att detta utökade tillsynsansvar ska inrymmas i myndighetens nuvarande budget och tillsynsverksamhet.

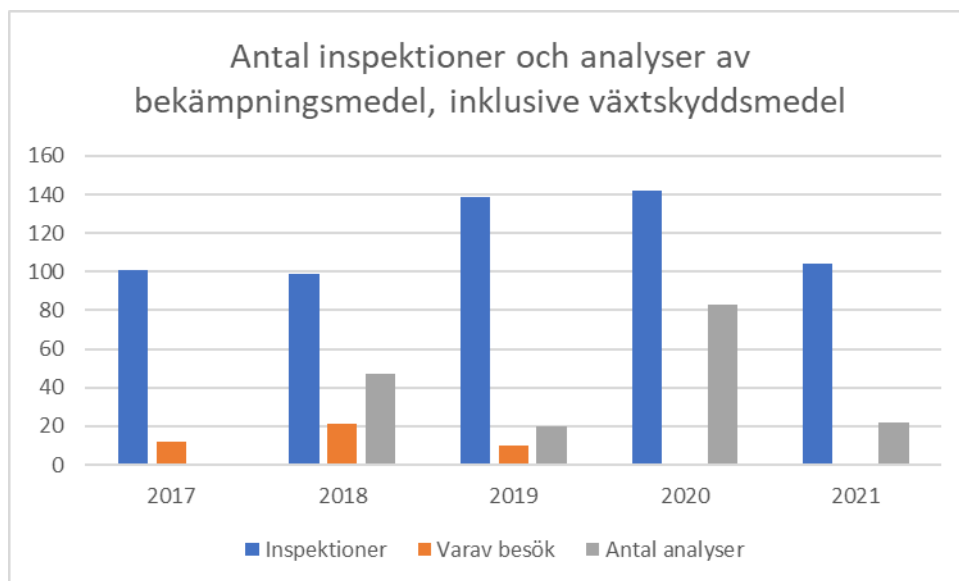
Kemikalieinspektionens verksamhet för tillsyn, stöd till företag och registerhållning inom växtskyddsmedelsområdet finansieras av årsavgifter som tas ut av de företag som har godkända bekämpningsmedel på den svenska marknaden. Tillsyn av växtskyddsmedel utförs med stöd av miljöbalken och kontrollförordningen och berörs inte av marknadskontrollförordningen.

Kemikalieinspektionen har idag avsatt 1,4 årsarbetskrafter för tillsyn av växtskyddsmedel. Av dessa läggs cirka 80 procent på operativ kontroll övrig tid fördelas mellan arbetsuppgifter som uppföljning och utvärdering av den nationella kontrollen, samverkar med andra myndigheter både nationellt och inom EU samt att ta fram tillsynsvägledning med mera.

Myndighetens arbete med tillsynsvägledning och EU-arbete motsvarar cirka 5,6 mnkr per år. De senaste årens kostnadsnivå för Kemikalieinspektionens operativa tillsyn låg på drygt 28 mnkr per år. Cirka 2,3 mnkr utgjorde kostnader för kontroll av växtskyddsmedel som inte var marknadskontroll. Den administrativa kostnaden, timkostnaden som använts för att ta fram dessa beräkningar är 575 kr per timme.

De avgiftsfinansierade kostnaderna för tillsyn av växtskyddsmedel ligger på i genomsnitt 3 800 tkr per år (240 tillsyn EU samverkan, 3000 operativ tillsyn, 560 metodutveckling och digitalisering) mellan perioden 2023–2027. Därutöver tillkommer direkt stöd till företag motsvarande i genomsnitt 1 200 tkr per år och registerhållning 2 700 tkr per år under samma period.

Tabellen nedan visar hur arbetet med inspektion och analys av bekämpningsmedel inklusive växtskyddsmedel fördelats under perioden 2017–2021. Antalet inspektioner varierar från år till år beroende på prioriterade tillsynsprojekt och behov. Antalet besök gick ner under pandemin och antalet analyser som genomfördes ökade något.

Myndigheten utför årligen cirka 10 kontroller av registreringsinnehavare där 20–25 växtskyddsmedel analyseras i syfte att säkerställa att kraven i produktgodkännandet efterlevs. Utöver kontrollerna får Kemikalieinspektionen löpande in tips som utreds vidare, vanligtvis inkommer omkring 35 tips per år. Andelen brister är oftast 100 procent hos dessa aktörer. Dessutom genomför myndigheten regelbundet kontrollprojekt med olika inriktningar såsom e-handel, märkning med mera.

Om Kemikalieinspektionen misstänker att en produkt har brister som till exempel en felaktig märkning, men inte är tillsynsmyndighet, ska en anmälan till den ansvariga myndigheten göras i stället för att inleda tillsyn (se 1 kap. 16 § miljötillsynsförordningen). Med förslaget underlättas, förenklas och effektiviseras därmed Kemikalieinspektionens arbete med tillsyn genom att myndigheten tillsynsansvars utökas till att omfatta företag i hela leverantörskedjan även för växtskyddsmedel och andra kemiska produkter. Det gäller inte minst tillsynen av e-handel och situationer där det finns skäl att ta varuprover under dold identitet.

Kemikalieinspektionen får även in tips som gäller återförsäljare och andra leverantörer än primärleverantörer. Myndighetens hantering av sådana tips skulle förenklas om Kemikalieinspektionen hade mandat att direkt inleda tillsyn i sådana fall.

Kemikalieinspektionens frågetjänst svarar på drygt 600 frågor per år om växtskyddsmedel och den gällande lagstiftningen för dessa medel. Förslaget väntas inte påverka antalet frågor som ställs till myndigheten. Andelen frågor som ställs från andra kontrollmyndigheter kan dock på sikt antas minska i takt med att samverkan mellan kontrollmyndigheterna intensifieras.

Ungefär hälften av kommunerna saknar uppdaterade register över sina aktörer och cirka hälften av kommunerna arbetar inte med riskbaserad kontroll. Kemikalieinspektionen har arbetat med detta sedan 2020, genom information vid exempelvis årliga seminarier samt via skriftlig vägledning. Förbättringar har inte kunnat ses i inrapporterade data, vilket kan tyda på att det saknas resurser hos kommunerna. En förutsättning för att utöva en mer effektiv tillsyn av tillsynsobjekt i hela leverantörskedjan är att ett register uppförs över distributörer. Detta behöver ske i samverkan med kommunerna. Detta kommer att innebära behov av fördelning av både ekonomiska och administrativa resurser för Kemikalieinspektionens tillsynsverksamhet samt för kommunerna framför allt i en uppbyggnadsfas.

Kemikalieinspektionen kan om förslaget genomförs stödja kommunerna mer än idag. Detta stöd är många gånger enklare att ge på plats, i varje enskilt fall och i respektive ärende. En större

inblick i ärendehanteringens kan också förenkla Kemikalieinspektionens arbete med vägledning till kommunerna.

Sammanfattningsvis innebär förslaget att Kemikalieinspektionen kan utöva en utökad tillsyn på exempelvis primärleverantörer som också har rollen som återförsäljare. Detta förenklar tillsynsarbetet och innebär att myndigheten inte först behöver utreda frågan innan tillsynen upptas. Kemikalieinspektionen skulle därmed ha befogenhet att genomföra direkta åtgärder vid en inspektion som då skulle omfatta alla de produkter som aktören säljer.

Förslaget underlättar även tillsynen av e-handel. Idag gör myndigheten mer omfattande kemiska analyser av fler varuprover än tidigare. Detta är ett krav enligt kontrollförordningen. För övrigt så innebär förslaget inte några konsekvenser för Kemikalieinspektionens tillsynsverksamhet utan det som redovisats för nuläget i detta avsnitt bedöms även bli omfattningen av arbetet framöver.

Konsekvenser för kommunerna

Förslaget innebär inte någon förändring av kommunernas eller länsstyrelsernas tillsynsansvar. Det gemensamma tillsynsansvar som blir följden av ett utvidgat ansvar för Kemikalieinspektionen kan underlätta samverkan mellan myndigheterna, såsom genomförande av gemensamma tillsynsprojekt. Risken för att frågor och åtgärder hamnar mellan stolarna eller att ett gemensamt tillsynsansvar skulle få andra negativa effekter för kommuner och länsstyrelser, bedömer Kemikalieinspektionen vara liten. Syftet är att tillsynsverksamheten ska bli mer effektiv, att mer fokus även fortsättningsvis ska kunna läggas på primärleverantörerna samt att kommunerna fortsatt ska vara huvudansvariga för tillsynen av de andra leverantörsleden. Förslaget bedöms underlätta arbetet och genomförandet av gemensamma tillsynsprojekt men detta förutsätter ett fortsatt samarbete och samordning. Idag följer cirka en tredjedel av kommunerna Kemikalieinspektionens prioriteringar för tillsynsverksamheten samt resultatet av genomförda riskbedömningar som underlag för arbetet. Med förslaget väntas denna andel kunna öka något.

Lagstiftningen för växtskyddsmedel är komplex och det krävs därför en nationell samordning av den här kontrollverksamheten. Varje enskild kommun har svårt att ha överblick över vad de andra kommunerna gör. Samordning måste ske nationellt då analys och kontrollverksamheten är beroende av ett nära samarbete och samverkan med andra expertmyndigheter i andra EU-medlemsländer. Med förslaget ges ökade förutsättningar för detta.

Konsekvenser för övriga/miljö/hälsa

En förbättrad tillsyn, mer kontroller samt fler och mer avancerade analyser kan motverka fusk i livsmedelskedjan. En aspekt som är viktig i livsmedelsstrategin för jordbrukets konkurrenskraft är tillgången på växtskyddsmedel. En utökad tillsyn kan bidra till att det blir mer attraktivt för företagen att sätta växtskyddsmedel med låg risk på den svenska marknaden.

Användning av förfälskade eller falska växtskyddsmedel kan ge negativa konsekvenser både för miljö, djurs hälsa och människors hälsa. Inom EU satsas stora resurser på att utvärdera riskerna med de växtskyddsmedel som godkänns. De resurser som avsätts för utvärdering av och efterlevnaden av lagstiftningen är betydligt lägre, vilket resulterat i att 10–14 procent av EU marknaden idag utgörs av produkter som inte är originalprodukter som därför inte godkända.

Förslaget kan även bidra till minskad förekomst och spridning av farliga växtskyddsmedel till dricksvatten. På längre sikt kan detta medföra positiva miljö och hälsoeffekter samt öka förutsättningarna att uppnå målet om en giftfri miljö.

Budgetära konsekvenser

I arbetet med hemställan har Kemikalieinspektionen inte identifierat några långsiktiga betydande kostnader för offentlig sektor. Förslaget bedöms inte påverka statsbudgeten eller anslagen till berörda myndigheter på lång sikt. De utökade informations- och kommunikationsinsatserna som exempelvis Kemikalieinspektionen behöver avsätta resurser för i samband med att förslaget genomförs kan komma att ge ökade kostnader på kort sikt. Dessa kostnadsökningar bedöms rymmas inom myndighetens nuvarande budget.

Överensstämmelse med EU-rätten

Växtskyddsmedelsförordningen ger ett utrymme att utforma de nationella reglerna för tillsyn och kontroll. Medlemsländerna kan därför bestämma vilka myndigheter som ska utöva tillsyn över efterlevnaden av lagstiftning. Förslaget överensstämmer därmed med EU-rätten och är förenligt med de EU-rättsliga principerna. Det påverkar inte den fria rörligheten inom EU och innebär inte heller en diskriminering av företag från andra medlemsländer som vill etablera sig på den svenska marknaden. Förslaget kan ge mer jämlika konkurrensvillkor och ett ökat skydd för människors hälsa och miljö samt ett ökat skydd för konsumenter.

Enligt Kemikalieinspektionens bedömning saknas det skäl för att tillsynsansvaret ska ha olika omfattning beroende på vilken tillsyn som ska utövas. Det är till exempel inte motiverat att Kemikalieinspektionens marknadskontroll av biocidprodukter, som är godkända enligt EU:s regler, omfattar alla leverantörsled. När tillsynen enligt miljöbalken av biocidprodukter, som är godkända enligt det nationella prövningsförfarandet, endast avser primärleverantörer. Om förslaget genomförs blir omfattningen lika oberoende av användningsområde som tillsynen berör. Tillsynen blir då också mer tydlig och förutsebar för tillsynsobjekten.

Enligt artikel 49.1 får medlemsländerna i vissa fall förbjuda utsläppande på marknaden och användning av betat utsäde. Några bestämmelser om sådana förbud finns dock inte i svensk lagstiftning. Enligt artikel 49.2 kan kommissionen vid farhågor om allvarlig risk förbjuda användning och försäljning av betat utsäde. I artikel 49.4 finns bestämmelser om märkning av betat utsäde. Det behöver således finnas tillsynsmyndigheter som kontrollerar efterlevnaden av kommissionens förbud och märkningsbestämmelserna.

Kontrollförordningens tillämpning i fråga om växtskyddsmedel regleras i förordningens artikel 1.2 h. Där anges att kontrollförordningen ska tillämpas på krav för utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel samt vad gäller hållbar användning av bekämpningsmedel, med undantag för utrustning för spridning av bekämpningsmedel. Betat utsäde nämns inte i artikel 1.2 h. Det omfattas inte heller av någon annan bestämmelse i kontrollförordningen.

Som regelverket i växtskyddsmedelsförordningen är utformat bedömer Kemikalieinspektionen att betat utsäde inte kan omfattas av förordningens definition av ett växtskyddsmedel. Betat utsäde ska i stället ses som en behandlad vara. Kontrollförordningen, som endast hänvisar till växtskyddsmedel, kan därför inte anses vara tillämplig på betat utsäde.

Betat utsäde omfattas inte av Kemikalieinspektionens ansvar för tillsyn enligt miljöbalken eftersom det i 2 kap. 21 § första stycket 1 miljötillsynsförordningen saknas en hänvisning till 19 § 14 där växtskyddsmedelsförordningen anges. Inte heller länsstyrelser eller kommuner har idag ett utpekat ansvar för tillsyn av betat utsäde (jfr 2 kap. 30 a § första stycket 1 och 30 a § första stycket 1 respektive 32 § första stycket 2 och 32 a § miljötillsynsförordningen). Tillsynen ingår inte heller i någon annan myndighets ansvarsområde. Det saknas därmed en myndighet som utövar tillsyn över efterlevnaden av artikel 49 i växtskyddsmedelsförordningen. Att införa ett sådant tillsynsansvar överensstämmer således med EU-rätten och verkar för att dess lagstiftning kan efterlevas i högre utsträckning.

Tid för ikraftträdande /tidplan

Kemikalieinspektionen anser att det är angeläget att förslaget till ändringar som presenterats i hemställan genomförs så fort som möjligt av de skäl som angivits i hemställan.

Samråd

Inget särskilt eller kompletterande samråd har genomförts med berörda aktörer under arbetet med hemställan.

Informationsinsatser

Kemikalieinspektionen planerar en rad informationsinsatser inför och i samband med att förslaget i hemställan beslutas och ändringen träder i kraft. Information kommer att ges via myndighetens hemsida, i myndighetens nyhetsbrev, via rådgivningsverksamheten och i tillsynsverksamhetens vägledningsarbete till kommuner.

Sammanfattning

Ett enhetligt tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen skulle inte bara vara mer effektivt utan även vara tydligt för tillsynsobjekten och andra berörda myndigheter samt ge bättre förutsättningar för dessa aktörer.

Förslaget bedöms leda till en effektivare kontroll av växtskyddsmedel genom en förbättrad tillsynsorganisation. Desto mer central samordningen blir desto mer likriktat bedöms tillsynsarbetet och insatserna kunna bli, vilket effektiviserar arbetet till fördel för samtliga berörda aktörer.

B. Konsekvensutredning för ett utökat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen enligt miljöbalken för kontroll av kemiska produkter, biocidprodukter och biotekniska organismer

Stora delar av den konsekvensutredning som redovisats i del A och som avser ett utökat tillsynsansvar enligt miljöbalken är även gällande för kontrollen av kemiska produkter och biotekniska organismer. Analysen i del B utgår därför från del A och sammanfattar och redovisar en mer kortfattat analys som särskilt berör kemiska produkter, biocidprodukter och biotekniska organismer.

Bakgrund och problembeskrivning

Kemikalieinspektionen har idag inget tillsynsansvar som omfattar alla aktörer i leverantörskedjan som släpper ut kemiska produkter och biotekniska organismer på den svenska marknaden. Detta innebär att tillsynen inte blir så effektiv och ändamålsenligt som den skulle kunna vara. Att Kemikalieinspektionen endast kan utöva tillsyn av vissa av företagets produkter, för vilka de är primärleverantör, begränsar myndighetens möjligheter att vidta direkta åtgärder vid exempelvis ett platsbesök eller vid insamling av prover för analys.

Alternativa åtgärder

I arbetet med hemställan har endast det nuvarande tillsynsansvaret för Kemikalieinspektionen samt förslaget till ändring i miljötillsynsförordningen analyserats. Inga andra alternativa åtgärder har analyserats som skulle kunna hantera de identifierade problemen. För mer information om vilka alternativa åtgärder som identifierats men som inte analyserats vidare se del A i denna konsekvensutredning.

Nuläget

Kemikalieinspektionen utövar idag tillsyn av de företag som är tillverkare och importörer och som sätter ut kemiska produkter och biotekniska organismer på den svenska marknaden. Kemikalieinspektionens nuvarande tillsynsansvar för varor omfattar alla leverantörsled inom marknadskontroll och tillsyn enligt miljöbalken. För tillsyn enligt miljöbalken av kemiska produkter och biotekniska organismer är det dock enligt miljötillsynsförordningen endast primärleverantörerna som Kemikalieinspektionen kan kontrollera.

Förslaget

Förslaget innebär att tillsynsansvaret för Kemikalieinspektionen enligt miljöbalken och miljötillsynsförordningen utökas till att omfatta alla aktörer i hela leverantörskedjan som släpper ut kemiska produkter och biotekniska organismer på den svenska marknaden.

Berörda företag och verksamheter

Den aktör som berörs av förslaget är i första hand Kemikalieinspektionen som får utökade möjligheter att bedriva en effektiv tillsynsverksamhet. De aktörer mot vilka myndigheten idag bedriver tillsyn påverkas också. Med förslaget så utökas denna grupp av företagare till att även omfatta exempelvis grossister och återförsäljare. En utökad och effektiv tillsyn kan medföra bättre konkurrensvillkor för berörda företag både för de som redan finns på marknaden och de som vill etablera sig på den. Att produkter och företag i hela leverantörskedjan som inte lever upp till gällande regler försvinner från marknaden är bra för konkurrensen på marknaden.

År 2021 fanns det cirka 2500 företag registrerade för allmänkemikalier i Kemikalieinspektionens produktregister. Av dessa företag är antalet primärleverantörer i Sverige av kemiska produkter och bekämpningsmedel cirka 2300 företag. Cirka 500 av dessa företag är primärleverantörer av biocidprodukter. Utifrån data från Tillväxtverket och Statiska centralbyrån är det cirka 96–99

procent av alla företag i Sverige som är små företag. Utifrån Kemikalieinspektionens analys av uppgifterna i produktregistret så är andelen små företag som registrerat kemiska produkter i produktregistret cirka 74 procent. Utifrån de registrerade befintliga antalet företag enligt produktregistret så är andelen småföretagare som är primärleverantörer därmed idag cirka 1700. I arbetet med denna analys har vi inte kunnat uppskatta hur många fler företag i leverantörskedjan som berörs av det utökade tillsynsansvaret för Kemikalieinspektionen. Dessa företag är dock redan idag föremål för tillsyn ansvariga myndigheter på kommunal och regionalnivå. Kommuner som utövar tillsyn berörs indirekt av förslaget även om det inte avser något förändrat tillsynsansvar. En effektivare tillsyn och utökat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen bedöms dock även underlätta kommunernas tillsynsverksamhet och samordningen av den gemensamma tillsynen.

Konsekvenser för tillsynsobjekt

Analysen av konsekvenser för tillsynsobjekten av ett utökat tillsynsansvar för kemiska produkter och biotekniska organismer överensstämmer till stor del med de som redovisats för det utökade tillsynsansvaret för växtskyddsmedel och betat utsäde i del A av denna konsekvensutredning. Kemikalieinspektionens ansvar för tillsyn av kemiska produkter utökas från att som idag bara gälla primärleverantörer (tillverkare som släpper ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara på marknaden eller den om yrkesmässigt för in en produkt till Sverige i syfte att släppa ut den på marknaden) till att omfatta alla led och företag i leverantörskedjan.

Konkurrensen mellan företagen och inom branschen är av varierande grad beroende av produkt och produkttyp. Företagen som sätter ut kemiska produkter och biotekniska organismer på marknaden är ofta verksamma inom flertalet branscher och har därmed även andra typer av produkter och varor i sitt sortiment. Konkurrensvillkoren bedöms komma att påverkas positivt av ett utökat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen som då ges möjlighet att utöva tillsyn av fler företagstyper, produkter och led i leverantörskedjan. Villkoren mellan konkurrerande företag kan genom en utökad och mer samordnad kontroll bli mer jämlika i alla led och genom att fler varuprover analyseras som i sin tur bidrar till en minskad förekomst av produkter som inte efterlever gällande lagkrav.

Kemikalieinspektionens arbete med tillsyn av kemiska produkter finansieras av kemikalieavgiften. Detta innebär att företagen finansierar tillsynen av sin verksamhet. Motprestationen blir tillsyn och information från ansvarig tillsynsmyndighet. Förslaget bedöms därför vara till fördel för de berörda företagen som Kemikalieinspektionen utövar tillsyn.

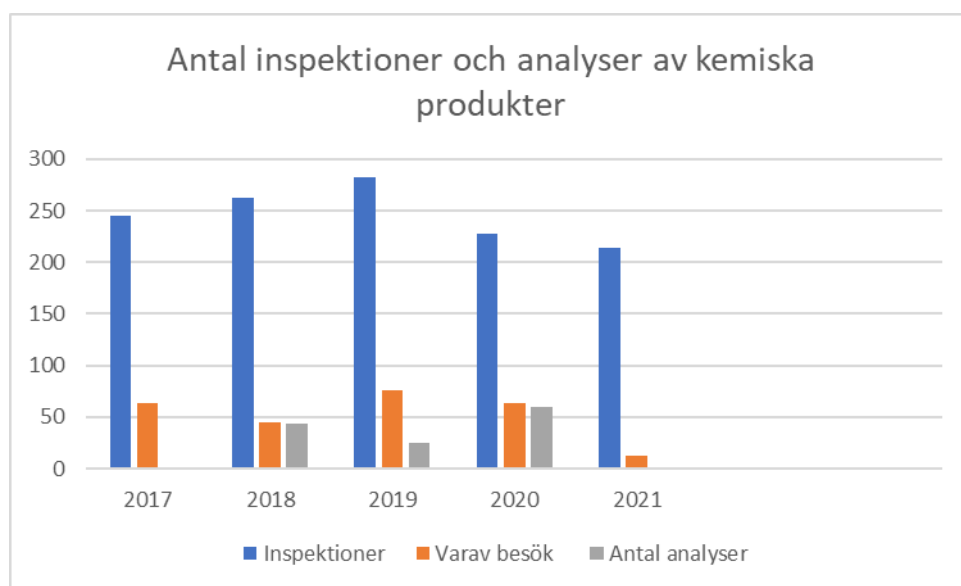
Kemikalieinspektionen har inte identifierat några betydande kostnadsökningar avseende administration och efterlevnad för berörda företag. Även om tillsynsansvaret utökas så bär dessa företag redan idag kostnaden för regelfterlevnaden av kemikalielagstiftningen. Att tillsynstillfällena blir samordnade kan också medföra färre kompletterande kontroller för berörda företag och därmed minska deras administrativa börda. Ett tillsynstillfälle med Kemikalieinspektionen som omfattar hela produktportföljen kan spara tid och resurser även för tillsynsobjekten eftersom kommunen då inte också behöver utöva tillsyn vid ett annat tillfälle mot de företagen. Sammantaget bedöms konsekvenserna för tillsynsobjekten bli positiva om förslaget genomförs.

Konsekvenser för Kemikalieinspektionen

Kemikalieinspektionens arbete med tillsyn av kemiska produkter och bekämpningsmedel varierar år från år beroende på vilka prioriteringar och tillsynsprojekt som genomförs. Därmed varierar även antalet analyser som genomförs av dessa produkter och medel. För kemiska produkter och bekämpningsmedel finns information om produkternas kemiska innehåll tillgänglig hos myndigheten för de tillsynsobjekten som är primärleverantörer. Uppgifterna används bland annat som underlag för tillsynsverksamhet. Därmed kan myndighetens tillsyn av kemiska produkter och

biotekniska organismer utföras mer riktat och fokuserat. Förslaget ger ytterligare förutsättningar för Kemikalieinspektionen att bedriva en effektiv och ändamålsenlig tillsyn i alla led av leverantörskedjan. Detta förutsätter dock att myndigheten får tillgång till information även för de nya tillsynsobjekten i leverantörskedjan. Myndigheten kommer därför att tillsammans med kommunerna behöva ta fram ett register för distributörer. Att upprätta och uppdatera registret kommer att medföra viss administration och kostnad för myndigheten. Förslaget kan antingen leda till en högre tillsynsfrekvens eller att den omfattning på tillsyn som nu tillämpas fortsätter framöver men med högre effektivitet och mer ändamålsenliga tillsyn.

Tidigare granskades analyserades vanligtvis 3–5 produkter per inspektion och företag oavsett tillsynsområde. Produkter granskas för att få information om företagets hantering av kemikaliefrågor. Vid uppföljningsinspektioner hos företag som tidigare uppvisat brister kan ibland ett större antal produkter kontrolleras. I diagrammet nedan visas fördelningen och tillsynsfrekvensen under perioden 2017 – 2021 för företag som släpper ut kemiska produkter och bekämpningsmedel på marknaden. De senaste åren har tillsynsfrekvensen i snitt motsvarat tillsyn vart 8–9 år. En tillsynsfrekvens motsvarande vart fjärde år bedöms nödvändig för att säkerställa en hög regelefterlevnad och säkra produkter på marknaden. Myndigheten har lämnat förslag på en justering av avgifterna som bedöms kunna ge en tätare tillsynsfrekvens. Förslaget i hemställan bedöms kunna underlätta genomförandet av en tätare tillsynsfrekvens.

Den genomsnittliga kostnaden för operativ tillsyn, tillsynsvägledning och EU arbetet, som inte omfattar växtskyddsmedel, har de senaste åren motsvarat cirka 32 mnkr årligen. Förslaget bedöms inte påverka storleken av dessa kostnader. Omfattningen av Kemikalieinspektionens tillsynsinsatser bedöms inte påverkas av förslaget men däremot den tillsyn som genomförs från fall till fall.

Sammantaget bedöms förslaget till ett utökat tillsynsansvar ge positiva konsekvenser för Kemikalieinspektionen. Genom förslaget förbättras myndighetens förutsättningar för att utföra en effektiv tillsyn och fokusera insatser där de behövs som mest. Det ger också möjlighet till snabbare påföljder vid upptäckandet av brister då ingen utredning av företagsrollen eller tillsynsansvar behöver genomföras först. När tips kommer in till myndigheten gällande återförsäljare och andra leverantörer än primärleverantörer så kommer en tillsynsaktivitet direkt kunna inledas vid behov. Tillsynsfrekvensen och kostnaderna för myndighetens

tillsynsverksamhet som berörts i detta avsnitt förväntas inte ändras från nuläget om förslaget genomförs.

Konsekvenser för kommunerna

Förslaget innebär inte några förändringar för kommunernas eller länsstyrelsernas tillsynsansvar och bedöms därför inte heller ge några negativa konsekvenser för deras verksamhet. De kan även i fortsättningen delta i gemensamma tillsynsprojekt tillsammans med Kemikalieinspektionen som huvudansvarig för tillsynen för de andra leverantörsleden.

Kommunrepresentanter har i tidigare samråd med Kemikalieinspektionen lyft att myndighetens samverkansprojekt är en förutsättning för att de ska kunna prioritera tillsyn av kemiska produkter och varor hos återförsäljare. Det gemensamma tillsynsansvaret som följer av förslaget om ett utvidgat ansvar för Kemikalieinspektionen bedöms därför underlätta samverkan mellan myndigheter i exempelvis genomförandet av gemensamma tillsynsprojekt.

Kommunerna kommer även i fortsättningen om förslaget genomförs att vara huvudansvariga för tillsyn av företag i de andra leverantörsleden och Kemikalieinspektionen för primärleverantörerna.

Budgetära konsekvenser

I arbetet med hemställan har Kemikalieinspektionen inte identifierat några långsiktiga betydande kostnader för offentlig sektor. Förslaget bedöms inte påverka statsbudgeten eller anslagen till berörda myndigheter på lång sikt. De utökade informations- och kommunikationsinsatserna som exempelvis Kemikalieinspektionen behöver avsätta resurser för i samband med att förslaget genomförs kan komma att ge ökade kostnader på kort sikt. Dessa kostnadsökningar bedöms dock rymmas inom myndighetens nuvarande budget.

Konsekvenser för övriga/miljö och hälsa

På sikt kan förslaget bidra till en minskad användning av farliga ämnen i kemiska produkter och biotekniska organismer, vilket ger positiva konsekvenser för hälsa och miljö.

Överensstämmelse med EU-rätten

Det finns ett nationellt utrymme enligt EU-rätten för medlemsländerna att bestämma vilka myndigheter som ska utöva tillsyn över efterlevnaden av lagstiftning. Förslaget överensstämmer därför med EU-rätten och är förenligt med de EU-rättsliga principerna. Det påverkar inte den fria rörligheten inom EU och innebär inte heller diskriminering av företag från andra medlemsländer, som vill etablera sig på den svenska marknaden. Förslaget syftar till att ge en effektivare tillsyn som bedöms ge mer jämlika konkurrensvillkor och ett ökat skydd för människors hälsa och miljö samt ökat skydd för konsumenter genom säkrare produkter. Det bedöms därmed vara en motiverad åtgärd i enlighet med EU:s rättsliga principer precis som angivits i del A av denna analys.

Tid för ikraftträdande /tidplan

Kemikalieinspektionen anser att det är angeläget att förslaget till ändringar av miljötillsynsförordningen som presenterats i hemställan genomförs så fort som möjligt.

Samråd/remiss

Inget särskilt eller kompletterande samråd med berörda aktörer har genomförts under arbetet med hemställan.

Informationsinsatser

Kemikalieinspektionen planerar en rad informationsinsatser inför och i samband med att förslaget beslutas och ändringen träder i kraft. Information kommer att ges via myndighetens hemsida, i myndighetens nyhetsbrev, via rådgivningsverksamheten och i tillsynsverksamhetens vägledningsarbete till kommuner.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis så har Kemikalieinspektionen inte identifierat några betydande negativa konsekvenser för någon berörd aktör som följd av att förslaget till ändring av miljötillsynsförordningen genomförs. Däremot kan betydande positiva konsekvenser följa av att förslaget genomförs för både företag och för Kemikalieinspektionens och kommunernas tillsynsverksamhet samt för efterlevnaden av gällande lagstiftning. Att tillsynen förenklas och effektiviseras genom ett utökat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen bedöms vara till fördel för samtliga berörda aktörer i alla led.

BILAGA 3

Sammanställning av synpunkter på Kemikalieinspektionens framställan om utvidgat tillsynsansvar

Kommun	Inställning	Närmare synpunkter och KemIs kommentarer
Växjö kommun Örebro kommun Ystads kommun	Avstår från att yttra sig. Har inte hörts av.	Ingen
Malmö kommun	Ser positivt på förslaget.	Ingen
Skellefteå kommun	Har inget att erinra mot KemIs framställan om utvidgat tillsynsansvar och instämmer i att tillsynsansvaret blir mer enhetligt och därmed tydligare för andra myndigheter och tillsynsobjekt.	Ingen
Sundsvalls kommun	Är positiv till förslaget. Det ger en mer sammanhållen tillsyn för verksamhetsutövaren då färre antal tillsynsmyndigheter än nödvändigt behöver blandas in i ett ärende. Förslaget torde även ge en mer resurseffektiv tillsyn. Med nuvarande begränsade tillsynsansvar för KemI finns risk att fler tillsynsmyndigheter behöver	Ingen

Kommun	Inställning	Närmare synpunkter och KemIs kommentarer
	involveras när brister upptäcks i olika leverantörsled.	
Göteborgs kommun	Ställer sig i grunden positiv till förslaget om att KemI ges utökat och mer enhetligt tillsynsansvar, så att det gäller i hela leverantörskedjan. Detta då vi bland annat anser att det skulle bidra till att KemIs tillsyn (enligt miljöbalken, marknadskontroll- förordningen och kontrollförordningen) blir mer effektiv. Vi ser dock inte att samma möjlighet till effektivitet och förenklingar når de kommunala tillsynsmyndigheterna om kommunernas tillsynsansvar fortsatt kommer vara begränsat till återförsäljarledet, som föreslås.	1. Kommunens begränsningar i tillsynsansvaret försvårar på samma sätt. KemI bör även se över kommunernas ansvar innan framställan lämnas in. KemIs kommentar: KemI konstaterar att det finns en problematik som är knuten till begränsningarna i kommunernas tillsynsansvar. Vi har dock inget uppdrag att göra en översyn av kommunernas ansvar och anser att en utvidgning av vårt tillsynsansvar enligt framställan inte påverkar kommunernas uppdrag på ett sådant sätt att det finns anledning att avvakta med de ändringar som föreslås i framställan till dess att en eventuell översyn är genomförd. 2. Upplägget med gemensamt tillsynsansvar, där ansvar (av återförsäljare) delas mellan två myndigheter med olika resurser (ex juridiska verktyg, kompetens/kunskap samt olika möjlighet att finansiera tillsynen) kan leda till att tillsynen förskjuts till den myndighet som har mest och ändamålsenliga resurser, även om den ena ges ett uttalat huvudansvar. KemIs kommentar: Syftet med att ge KemI ett utvidgat tillsynsansvar är inte att vi ska börja utöva tillsyn över tillsynsobjekt som idag endast omfattas av det kommunala tillsynsansvaret. Avsikten är i stället att KemI ska kunna granska fler produkter hos en primärleverantör och slippa utreda om produkten har tagits in till Sverige av företaget eller om den har köpts från en leverantör i Sverige.

Kommun	Inställning	Närmare synpunkter och KemIs kommentarer
		3. När det gäller marknadskontroll för varor råder det idag stor osäkerhet i hur långt kommunernas ansvar sträcker sig och om den omfattar kontroll av innehåll med hjälp av analyser. Om avsikten är att kommunerna ska kunna göra innehållsanalyser av varor, så saknar kommunerna idag möjlighet att kräva in varuprover och få ersättning för att kostnader för provtagning och undersökning av prov som Kemikalieinspektionen har. Kostnader för såväl inköp av varuprover och eventuella analyser får kommunerna själva stå för. KemIs kommentar: Framställan rör inte marknadskontroll. Vissa frågor som avser kommunernas marknadskontroll bereds inom Regeringskansliet. KemI deltar i det arbetet.
Stockholms kommun	Beslutar att 1. tillstyrka förslaget om utvidgat tillsynsansvar för KemI avseende anmälan till produktregistret, 2. tillstyrka förslaget om utvidgat tillsynsansvar för KemI avseende betat utsäde, 3. avstyrka övriga delar av förslaget om utvidgat tillsynsansvar enligt miljöbalken för KemI av växtskyddsmedel, biocidprodukter, andra kemiska produkter och biotekniska	1. Nämnden instämmer i att uppdelningen utifrån primärleverantör respektive återförsäljare är ineffektiv. Nämnden har samma erfarenhet av att inte kunna kontrollera alla produkter och varor i en butik och upplever att det utgör ett reellt praktiskt problem. Nämnden föreslår därför att KemI även utreder förutsättningarna för att utvidga kommunernas tillsynsansvar till primärleverantör. KemIs kommentar: Se kommentar till Göteborgs kommuns synpunkter ovan. 2. I fråga om tillsyn över sådana särskilt farliga produkter som kräver tillstånd krävs utredning av vilken aktör det är. Bör därför övervägas om det endast ska finnas en utpekad tillsynsmyndighet.

Kommun	Inställning	Närmare synpunkter och KemIs kommentarer
	organismer till att omfatta alla som släpper ut sådana produkter på marknaden, d.v.s. hela leverantörskedjan. (Får uppfattas som att de även avstyrker kontroll enligt kontrollförordningen.)	KemIs kommentar: KemI ser inte att det finns skäl för en annan ordning för just den här tillsynen än för tillsynen i övrigt. Det är effektivt om frågan om tillstånd kan tas upp när KemI utövar tillsyn av primärleverantörer och borde vara bra att frågan kan tas upp även av den kommunala tillsynsmyndigheten vid tillsyn av återförsäljare. 3. Sannolikheten att det förekommer skadliga ämnen är högre om varan är importerad. Det krävs inspektion, inklusive provtagning och analys, för att kunna bedöma om en vara avviker från kraven. Uppdelningen av tillsynsansvaret har i praktiken inneburit att importerade varor i små butiker inte fått tillräcklig tillsyn, eftersom kommunerna inte var behöriga tillsynsmyndigheter och KemI inte besökte butikerna inom ramen för sin tillsyn. KemIs kommentar: Det är redan idag så att KemI är ansvarig för marknadskontroll vid import av kemiska produkter och varor. Detsamma gäller för tillsyn enligt miljöbalken av varor. De ändringar som föreslås har därför, vad gäller granskning av innehållet av skadliga ämnen, framför allt betydelse för växtskyddsmedel. 4. Nämnden anser att det är tveksamt att det i kommunernas marknadskontroll även ingår att inhämta och utföra analyser på varuprover. Detta verkar inte heller ha varit lagstiftarens avsikt enligt förarbetena. Kommunerna har till skillnad från KemI, inte rätt att förelägga kontrollobjekten om prover på varor som behövs för tillsynen med stöd av 1 kap. 27 § miljötillsynsförordningen. Regeringskansliet utreder vissa ändringar i denna bestämmelse som syftar till att den ska vara tillämplig även vid

Kommun	Inställning	Närmare synpunkter och KemIs kommentarer
		marknadskontroll. Möjlighet för kommuner att även förelägga om prover på varor förefaller dock inte vara aktuellt. Frågan om ansvarets avgränsning är av stor vikt, eftersom nämnden bara kan ta ut avgift för sådan marknadskontroll som den har ansvar för. Om lagstiftaren anser att kommunerna ska ha samma möjligheter att ta ut varuprover för både produkter och varor och analysera dem som ett led i kommunernas uppdrag inom marknadskontrollen, så behöver det också vara säkerställt att kommunerna har möjlighet att få kostnadstäckning, i första hand genom avgifter. Nämnden välkomnar att KemI nu avser att uppmärksamma Regeringskansliet på behovet av förtydliganden gällande avgränsningen av kommunernas uppgifter inom marknadskontroll, inklusive finansiering i fråga om provtagning och analys. KemIs kommentar: Beredning av frågorna om kommunernas marknadskontroll pågår inom Regeringskansliet och KemI bidrar i arbetet. 5. Samordning mellan KemI och respektive kommun kommer att vara nödvändig för att planera tillsynsinsatserna så att det inte blir dubbla inspektioner på samma verksamhet. Även om avsikten inte är att förändra inriktningen på KemIs tillsyn, så har nämnden svårt att se att det inte kommer att behövas fler kontakter med KemI i samband med nämndens egen tillsynsplanering på såväl lång som kort sikt. Arbetet med att samordna tillsynen kommer kräva personella och finansiella resurser även från kommunernas sida. Erfarenhetsmässigt är samordningsinsatserna tidskrävande och något som kommunerna inte heller får ersättning för. Av det skälet borde

Kommun	Inställning	Närmare synpunkter och KemIs kommentarer
		målsättningen närmast vara att organisera tillsynssystemet på ett sådant sätt att behovet av samordning mellan KemI och kommunerna minskar. Nämnden uppfattar att konsekvenserna av ökat samordningsbehov inte har belysts i konsekvensutredningen. KemIs kommentar: KemIs fokus kommer även fortsättningsvis att vara på primärleverantörer. Vi delar därför inte uppfattningen att behovet av samordning kommer att öka i någon större omfattning. Tvärtom kan behovet minska genom att KemI kan granska produkter som en primärleverantör har införskaffat i Sverige i stället för att lämna över den granskningen till den kommunala tillsynsmyndigheten. 6. Det framgår inte närmare av underlaget hur KemI avser att finansiera den utökade tillsynen. KemIs arbete med tillsyn av kemiska produkter finansieras dock av kemikalieavgiften. Kommunernas tillsyn finansieras av tillsynsavgifter, vanligen i form av timavgifter i samband med inspektion. En leverantör lägre ned i distributionskedjan som får besök av kommunen kommer därmed få betala för det, medan ett besök av KemI är avgiftsfritt. För tillsynsobjektet torde det vara svårt att förstå vad som motiverar en sådan skillnad. Nämnden befarar att det kommer påverka trovärdigheten för tillsynsmyndigheterna. KemIs kommentar: KemI föreslår inga förändringar av avgiftsfinansieringen. Det innebär att bekämpningsmedelsavgifterna ska finansiera den ytterligare tillsyn och kontroll av växtskyddsmedel som föreslås. Avgifterna betalas av innehavarna av godkännanden av växtskyddsmedel. Kemikalieavgifterna kommer att finansiera den

Kommun	Inställning	Närmare synpunkter och KemIs kommentarer
		ytterligare tillsynen enligt miljöbalken. Avgifterna betalas av tillverkare importörer av kemiska produkter. Som tidigare nämnts kommer KemIs tillsyn även fortsättningsvis att bedrivas mot primärleverantörer. Det handlar främst om de ytterligare kostnader som skulle kunna uppstå för att KemI kommer att kunna granska fler produkter och uppfyllandet av vissa andra krav hos primärleverantörer. KemI har därför svårt att se att KemI och den kommunala tillsynsmyndigheten skulle komma att inspektera samma tillsynsobjekt i någon betydande omfattning. KemI förväntar sig inga ytterligare resurser om de föreslagna ändringarna införs. Ändringarna torde därför inte leda till fler inspektioner. 7. Sammanfattningsvis anser nämnden att initiativet att se över fördelningen av tillsynsansvaret är välkommet, men att en utredning avseende tillsyn av utsläppande på marknaden även bör beakta om kommunernas tillsynsansvar bör utökas i någon del. Nämnden anser att konsekvenserna för kommunerna av det nu redovisade förslaget är otillräckligt utredda i fråga om dels påverkan på kommunernas tillsynsarbete, dels finansieringen. Nämnden anser att den fortsatta utredningen med fördel bör genomföras i samverkan med kommunerna, Sveriges Kommuner och Regioner och länsstyrelserna. KemIs kommentar: Se tidigare kommentarer. Vi anser att konsekvenserna av förslaget är tillräckligt utredda. Vad gäller finansieringen föreslås inga förändringar och vi anser inte att förslagen kommer att leda till högre kostnader.

Kommun	Inställning	Närmare synpunkter och KemIs kommentarer
Sveriges kommuner och regioner (SKR)	SKR är i grunden positiva till ändringen, men det finns oklarheter i myndigheternas ansvarsroller som måste redas ut.	1. Utan ordentlig samordning riskerar kommuner och KemI att utöva tillsyn över samma objekt vilket kan leda till både krav och tillsynsavgifter från flera håll. Om KemIs tillsyn dessutom innebär en lägre avgift eller ingen avgift finns det en risk att näringsidkare föredrar en viss tillsynsmyndighet. Problemet blir större för de kommuner som planerar och utför omfattande egna kontroller och mindre för dem som endast deltar i KemIs tillsynsprojekt. KemIs kommentar: Syftet med att ge KemI ett utvidgat tillsynsansvar är inte att KemI ska börja utöva tillsyn över tillsynsobjekt som idag endast omfattas av det kommunala tillsynsansvaret. Avsikten är i stället att vi ska kunna granska fler produkter hos en primärleverantör och slippa utreda om produkten har tagits in till Sverige av företaget eller om den har köpts från en leverantör i Sverige. Vi bedömer att förslagen endast i liten utsträckning kommer att medföra att KemI och den kommunala tillsynsmyndigheten inspekterar samma tillsynsobjekt, tvärtom kan det bli aktuellt i mindre omfattning än idag. 2. SKR anser att även om god samordning kan minska riskerna med den parallella tillsynen innebär kravet på samordning en ökad arbetsbelastning för kommunerna och en minskad möjlighet för tillsynsmyndigheten att styra över sin egen verksamhetsplanering. Med vissa kommuner är det viktigt att KemI har bra dialog och tar hänsyn till kommunernas process för tillsynsplanering. För andra kommuner är det viktigare att KemI är ute i god tid med sina planer för att det ska vara möjligt för kommunerna att anpassa sin planering.

Kommun	Inställning	Närmare synpunkter och KemIs kommentarer
		KemIs kommentar: Behovet av samordning tas upp i konsekvensanalysen. Det ska dock inte uppfattas som att KemI anser att behovet av samordning kommer att öka för det fall de föreslagna ändringarna genomförs. KemI kommer även fortsättningsvis att fokusera på primärleverantörer och avser inte att påbörja projekt där ansvaret för inspektioner av återförsäljare delas. 3. Motiveringen till att införa föreslagna ändringar stämmer inte riktigt. KemI anför, särskilt vad gäller växtskyddsmedel, att register fortfarande är under uppbyggnad. SKR vill framhålla att det inom båda områdena är delvis nya regler. Den framtagna riskmodellen har inte heller funnits så länge. Införande av ny tillsyn, tillskapandet av tillsynsregister och fatta avgiftsbeslut tar en viss tid. Ytterligare vägledningsinsatser har efterfrågats av kommunerna och inom det område som omfattas av del B i konsekvensutredningen behöver KemI göra ytterligare klargöranden. SKR anser att KemI även bör utveckla vägledningen för hur tillsynen av växtskyddsmedel ska gå till väga och även tillhandahålla tydligare exempel på hur samordningsvinsterna mellan KemI och kommunerna kan öka. KemIs kommentar: KemI arbetar kontinuerligt med tillsynsvägledning. Behovet av tillsynsvägledning är dock inte knutet till de föreslagna ändringarna. Samordningsvinsterna består främst i att KemI vid tillsyn av primärleverantörer inte behöver lämna över tillsynen av produkter för vilka tillsynsobjektet är återförsäljare.